

Verden på ett brett

Nr.3 - 2009

Utgitt av Nord-sør-biblioteket

www.nordsor-biblioteket.no

- **Imperialisme og kolonisering?**
- **Hvorfor blir det krig?**
- **Befolkningsvekst og befolkningsutvikling?**
- **Hvilket land bryter menneskerettighetene mest?**
- **Hvor mye klimagass blir sluppet ut hvert år?**

Imperialisme og kolonisering?

Jeg skal drøfte forutsetninger, drivkrefter, årsaker og konsekvenser av imperialismen og kolonialisering?

Det er vanlig å knytte forutsetningene for imperialismen til den overlegne militære teknologien til imperiene, og ny teknologi innenfor transport, særlig maritim teknologi. Dette gjorde det mulig å erobre og drive handel med landområder fjernt fra hjemlandet.

Først og fremst var det økonomiske drivkrefter bak stormaktene sin kolonipolitikk, men det var også andre motiver.

- **[Les resten av svaret og finn lenker til mer informasjon](#)**

Hvorfor blir det krig, og hvorfor angrep USA Irak?

Utenriksminister Powell viser fram Irak sitt masseødeleggelsesvåpen. (Foto u.s. Gov.)

Bakgrunnen for hvordan kriger oppstår er svært forskjellige. Selv om aktiviteten ofte har mye til felles trenger ikke årsakene å være de samme. Forskjellige konflikter har ofte ulike årsaker, og en konflikt kan ha mange årsaker.

Borgerkriger

De aller fleste av dagens kriger er interne konflikter, eller borgerkriger. Generelt kan en si at årsaken til disse krigene er at noen grupper innenfor statens område bestrider eller godtar ikke at myndighetene har makten innenfor dette territorium.

Hvorfor gikk USA til angrep på Irak?

Dette er et svært vanskelig spørsmål, og det finnes ikke noe entydig svar. I ettertid tyder mye på at selv de som besluttet at USA skulle gå til angrep på Irak ikke helt vet hvorfor.

- [Les hele svaret på Hvorfor det blir krig?](#)
- [Les hele svaret på Hvorfor USA gikk til angrep på Irak?](#)

Befolkningsvekst og befolkningsutvikling?

Kan dere finne noen gode internettsider om befolkningsutviklingen og befolkningsforhold i verden i dag?

Befolkningsutvikling og befolkningsforhold er svært omfattende begreper. På FN sine sider for befolkningsutvikling kan du lese at: "Global befolkningsutvikling omfatter befolkningsvekst, aldersstrukturer, fruktbarhet, fødsler og dødelighet, migrasjon, og mer. Som påvirkes av, og har innflytelse på, alle aspekt av menneskelig-, miljø-, sosial- og økonomisk utvikling."

- [Lenker til internettsider om befolkningsutvikling og befolkningsforhold](#)

Hvilket land bryter menneskerettighetene mest?

Burma, hvor Ang Suu Kyi sitter i husarrest, er en god kandidat til å rangeres som menneskerettighets versting. Foto: U.S. Dep. of State

Jeg lurer på hvor menneskerettighetene brytes mest i verden? Jeg skal også sammenligne Norge og Burma.

Menneskerettigheter har mange ulike aspekter, så det er vanskelig å gjøre en presis vurdering eller måling av brudd på menneskerettigheter. Freedom House er en menneskerettighetsorganisasjon som forsøker å lage en årlig rangering av hvordan stater forholder seg til menneskerettigheter. De tar utgangspunkt i rettigheter som er internasjonalt anerkjent gjennom menneskerettighetskonvensjonen

På Globalis finner du listene til Freedom House på norsk. De er kategorisert etter henholdsvis politiske og sivile rettigheter.

- [Les hele svaret og finn lenker til ulike menneskerettighetsrangeringer](#)

Hvor mye klimagass blir sluppet ut i verden hvert år?

Det er ganske vanskelig å beregne nøyaktig hvor mye menneskeskapte klimagasser som slippes ut i verden, så tallene er ganske omtrentlige, og litt ulike, alt etter som hvilke kilder og metoder som er brukt.

Det er også snakk om ulike gasser, og en må regne dem om til CO₂-ekvivalenter.

I følge FNS-klimapanel (IPCC) er det totale menneskeskapte utslippet av GHG ca 50 Gt. CO₂e pr. år. (50 000 millioner tonn CO₂-ekvivalenter.)

- [Les svaret og finn lenker til mer informasjon](#)
- [Les også svaret på "Årsaken til globale miljøproblemer?"](#)